

PROJECTE LINGÜÍSTIC

IEMM

(elaborat el curs 2022-2023)

INTRODUCCIÓ

El projecte lingüístic, és l'instrument que permet assolir els objectius generals referents a la competència lingüística que defineix la normativa vigent, la competència del qual és saber comunicar oralment (conversar, escoltar i expressar-se), per escrit i amb els llenguatges audiovisuals, fent servir el propi cos i les tecnologies de la comunicació (competència digital), amb la gestió de la diversitat de llengües, amb l'ús adequat de diferents suports, tipus de text i amb adequació a les diferents funcions. Aquesta competència és la base de tots els aprenentatges i responsabilitat compartida entre totes les àrees.

1. ANÀLISI DEL CONTEXT

L'Institut Escola Marta Mata, és un centre educatiu públic del municipi de Torelló, municipi que segons les últimes dades actualitzades en el 2022 de IDESCAT té 14.726 habitants. El trobem al nord de la comarca d'Osona i dins la subcomarca de la plana de Vic. La Vila de Torelló està situada a la confluència de dos rius, el Ter i el Ges, aquest darrer dona nom a la Vall del Ges format per Torelló, Sant Vicenç de Torelló i Sant Pere de Torelló. L'escola està ubicada darrera l'estació, allunyada del centre del poble i de 3 dels sis centres educatius que hi ha a la Vila. Les més allunyades són una escola de primària pública i dues escoles institut privades concertades, i les més properes són una de primària situada al barri de Montserrat i l'IES Cirvianum situat a molts pocs metres del nostre centre.

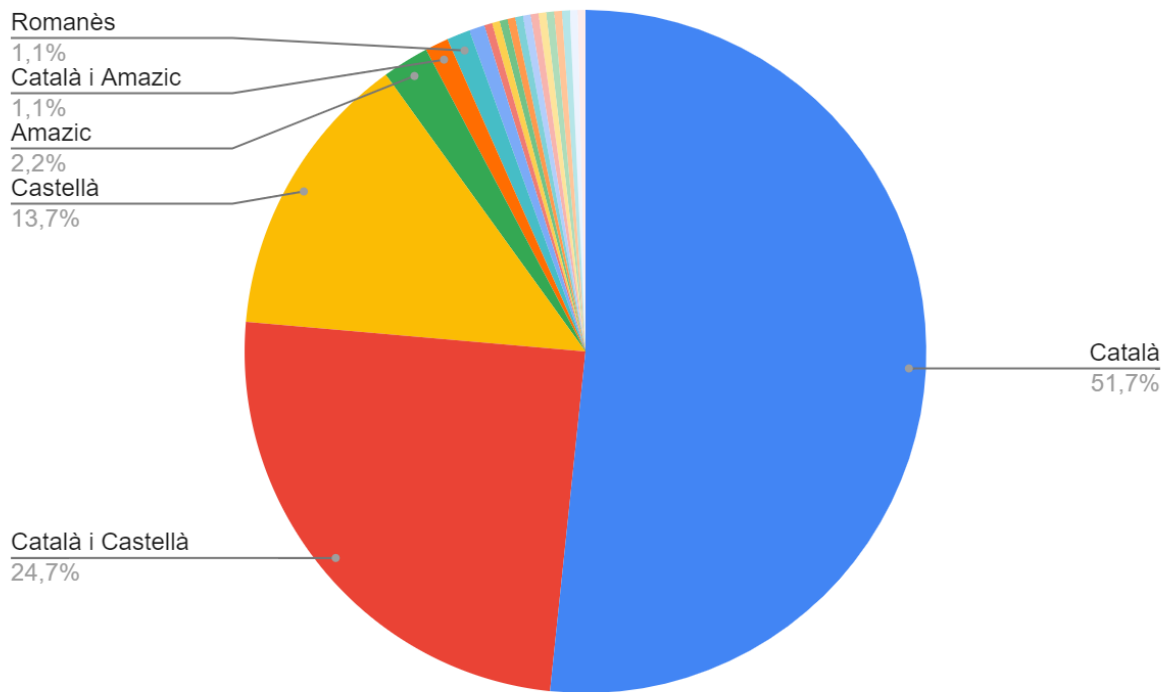
Les dades administratives de la tipologia de famílies ens indiquen que aquestes tenen un perfil sociocultural i econòmic heterogeni, ens trobem famílies amb un perfil mitjà.

L'Institut Escola Marta Mata és un centre que abarca les tres etapes educatives obligatòries, és de doble línia menys a 4t de primària que hi ha una ampliació de línia i a 5è que es va reduir la ràtio a 25 alumnes. Hi ha una aula de SIEI. Aquest curs 22-23 el centre està format per un total de 558 alumnes, distribuïts en 26 grups.

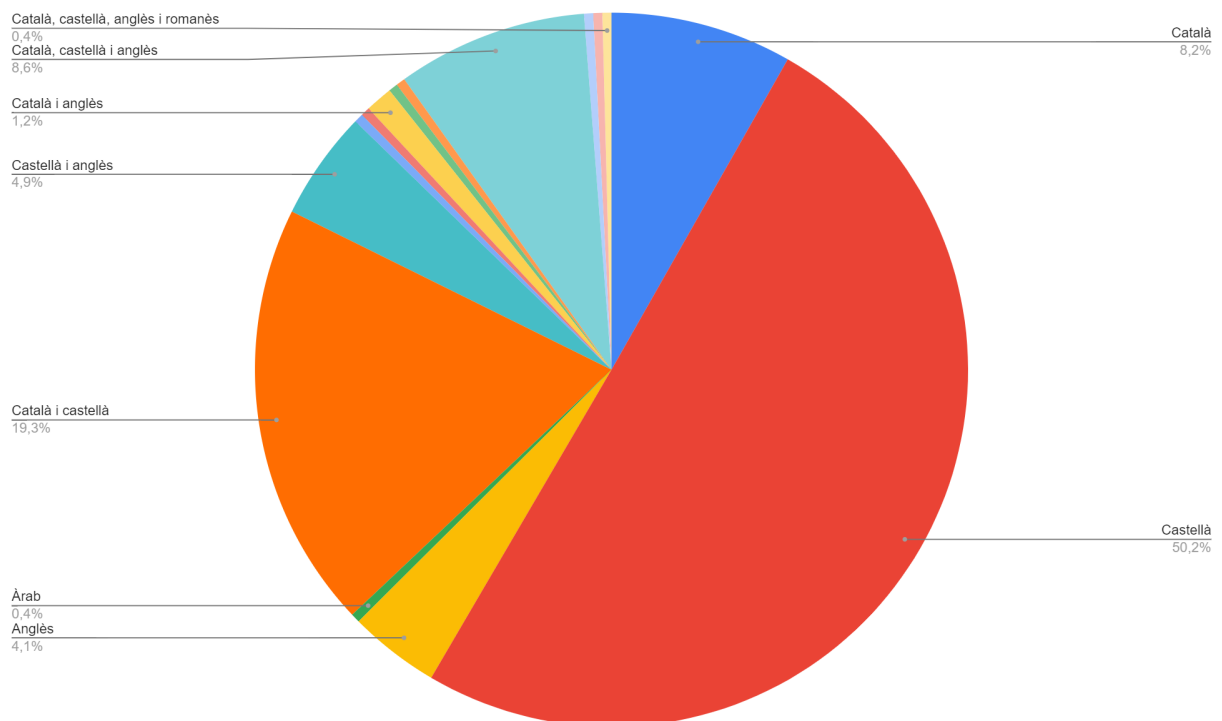
Pel que fa l'alumnat i segons una enquesta passada a les famílies a l'inici del curs 2022-2023 i amb un total del 80% de respostes, ens trobem amb un centre globalitzador on hi ha alumnat de moltes procedències, com Catalunya, Estat espanyol, Romania, Polònia, Sud- Amèrica, continent Africà, Marroc, Síria i Ucraïna.

Tot i que la llengua més parlada i la vehicular és el català, alguns entre ells parlen castellà i eventualment a l'Amazic.

Les famílies parlen d'una a tres llengües a casa. En primer lloc hi ha 140 famílies que diuen que només parlen *català*, 37 *castellà*, 67 que combinen *català* i *castellà*, 6 l'amazic, 3 el romanès, 3 *català* i amazic, 2 àrab, 1 ucraïnès, 1 francès i un de cada de les combinacions següents: *català*, *castellà* i amazic; *català*, *castellà*, ucraïnès i rus; *Català*, *castellà* amazic i anglès; *català*, *castellà* i àrab; anglès, *castellà*, àrab, *Català*, *castellà* i anglès; *català*, *castellà* i ucraïnès; *català*, anglès i alemany; *castellà* i anglès; *castellà* i amazic; *castellà* i romanès; anglès i ucraïnès.

En el seu entorn, l'alumnat fa ús de diferents llengües:

Resultats acadèmics de l'alumnat a nivell lingüístic:

Segons les proves d'avaluació externa de competències bàsiques, que es porten a terme des del Departament d'Ensenyament amb l'alumnat de 6è de primària, el nivell d'assoliment lingüístic a és el següent:

ÀREA	NIVELL 6è	4t eso
Llengua catalana	Mitjà alt	Mitjà alt
Llengua castellana	Mitjà alt	Mitjà alt
llengua anglesa	Mitjà alt	Mitjà

Competència lingüística del professorat.

LLENGUA	NIVELL			
	BAIX	MITJÀ	MITJÀ/ALT	ALT
CATALÀ	-	2 %	36,7 %	61,2 %
CASTELLÀ	-	24,5%	53,1 %	22,4 %
ANGLÈS	49 %	34,7 %	6,1 %	10,2 %

Titulacions oficials

- Nivell C2 de català: 26,53%
- Nivell K de català: 2%
- Nivell B1 llengua estrangera: 4,08%
- Nivell B2 llengua estrangera: 10,2%
- Nivell C1 llengua estrangera: 10,2%
- Nivell C2 llengua estrangera: 10,2%
- Altres (francès, italià): 10,2%

Places amb perfil professional de llengua estrangera: 3 places.

2. OFERTA DE LENGÜES ESTRANGERES

Al llarg de l'ensenyament obligatori, el català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament i per tant és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

Al centre s'ensenya en un entorn d'immersió en llengua catalana , per tant la llengua s'usa en totes les activitats de l'escola. La llengua castellana té el seu espai des del primer curs de primària. Les hores són les que marca el currículum.

Pel que fa al tractament de les llengües estrangeres, el centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum al llarg de l'etapa , segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, amb un tractament cíclic dels conceptes, variant els contextos d'ús d'acord amb l'etapa madurativa i les necessitats de l'alumnat, ofereix oportunitats d'ús significatiu de la llengua estrangera dins i fora de l'aula i espais d'interacció/comunicació suficientment variats per donar resposta als diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

S'estableixen criteris perquè la programació s'estructuri a partir d'activitats d'aprenentatge que són rellevants i globals, integren reptes lingüístics i cognitius, que condueixen a un "producte" final, requereixen l'ús de la llengua estrangera i tenen una estructura seqüencial de construcció del coneixement tenint en compte agrupaments de diversa tipologia (individual, parelles, grups) fent una reflexió sobre el procés i el resultat final. El centre concreta anualment les mesures que es prenen per assegurar: una distribució coherent de continguts, la creació de contextos d'ús de la llengua, com es dona resposta als diferents estils d'aprenentatge i se'n fa un seguiment.

Pel que fa la seva metodologia, es vetlla en tot moment perquè l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de les llengües estrangeres inclogui oportunitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb un èmfasi especial en la competència oral en els primers estadis i contribueixi en el desenvolupament cognitiu de l'alumnat ajudant-lo a esdevenir progressivament autònom per continuar aprenent i al mateix temps que aprengui a treballar en col.laboració, tot respectant la diferència.

L'alumnat, en acabar l'etapa, ha de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

S'inicia la llengua anglesa la primera llengua estrangera al centre al segon trimestre de 13.

A Educació infantil hi ha una sessió a la setmana, i a la resta de cursos les hores que marca el currículum.

A 2n d'ESO tots els alumnes fan una unitat didàctica de Francès com a segona llengua estrangera dins de la matèria d'anglès.

A 3r d'ESO s'ofereix el Francès com a optativa de dues hores al llarg de tot un quadrimestre.

A 4t d'ESO el Francès és una de les 9 optatives de 3 hores setmanals que ofereix el centre.

Pel que fa a l'horari extraescolar, s'ofereixen sessions d'Anglès a tots els cursos un dia a la setmana a educació infantil i fins a segon i a partir de 3r s'ofereixen extraescolars dos cops a la setmana per tal que es vagin preparant per poder-se preparar si així ho prefereixen les famílies per anar a exàmens de PET.

3. OBJECTIUS EN RELACIÓ AMB L'APRENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES

Els objectius generals del sistema educatiu són:

1. Garantir, en acabar l'educació obligatòria, el domini equivalent de les llengües oficials (B2 a finals d'ESO).
2. Garantir un grau de competència suficient en una o dues llengües estrangeres: el B1 al final de l'ESO de la primera llengua estrangera.
3. Capacitar els alumnes per conviure en una societat multilingüe i multicultural.
4. Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.
5. Garantir l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat nouvingut, i la seva integració a l'aula ordinària.

A partir d'aquests objectius, es concreten objectius específics de centre sobre l'aprenentatge de l'ús de les llengües, per tal que aquests objectius es portin a terme, s'organitzaran propostes a tant a nivell d'aula, de centre i d'entorn. Els objectius són:

1. Promoure activitats adequades a cada etapa madurativa de l'alumnat per tal que s'asseguri el domini equivalent del català i el castellà.
2. Promoure activitats adequades a cada etapa madurativa de l'alumnat per avançar en el coneixement de la llengua o llengües estrangeres ofertades al centre.
3. Intentar ofertar de manera extraescolar aprenentatges de diferents llengües

estrangeres.

4. Participar de les activitats culturals del poble per propiciar una bona convivència multilingüe i multicultural.
5. Emprar metodologies adequades per tal d'integrar les diferents llengües i cultures oficials i estrangeres.
6. Garantir que tot el personal docent tingui un bon domini del català i l'utilitzi com a llengua vehicular amb tot l'alumnat.
7. Utilitzar metodologies manipulatives i experimentals per tal de poder potenciar la integració de l'alumnat nouvingut dins l'aula
8. Tenir una actitud oberta per respectar les llengües i cultures diferents.
9. Desenvolupar la competència audiovisual amb la consciència de la importància de l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació i la influència que els missatges audiovisuals i els seus llenguatges tenen en els nous sistemes de comunicació.

5. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

ESCRIURE

Objectius:

- Utilitzar l'escriptura de manera significativa, com a eina d'expressió i comunicació.
- Afrontar l'escriptura amb obertura i confiança.

Com l'entendem:

- És un mitjà d'expressió, comunicació, personal i creatiu. Entenem per escriptura significativa, l'aprofitament de l'ús de l'escriptura per pràctiques que es donen a l'aula com per exemple: notes per casa, llistes per recordar, notícies a la pissarra, encàrrecs...

Treball per comunitats:

- Comunitat de petits:

És el temps del treball de la psicomotricitat fina, necessari per preparar la destresa manual per l'escriptura. L'adult ha de guiar l'infant en el seu desenvolupament per tal de donar una resposta i acompanyament acurat. Cal que la lectoescriptura sorgeixi de l'interès del propi infant a partir d'espais motivadors que l'impulsin a la seva coneixença.

- Comunitat de mitjans:

És el temps de la grafologia, on la psicomotricitat fina dóna pas a l'inici de l'escriptura. L'adult potenciarà i acompanyarà l'infant en aquest moment on la seva curiositat està més viva, creant espais adequats que facilitin i flueixi tot l'aprenentatge de la lectoescriptura.

- Comunitat de grans:

S'ha de mantenir l'interès i les ganes d'escriure, tenint en compte els diferents

contextos: científic, literari, poètic... garantint un context ric en relació a l'escriptura. S'informarà a l'alumnat dels objectius que s'han d'assolir pel que fa a l'aprenentatge de l'ortografia, per tal de fer-los responsables del seu propi aprenentatge. Potenciar l'ús educatiu de les TIC.

- Comunitat de joves:

S'han de consolidar els aprenentatges de la comunitat de grans. També és l'etapa en què s'assenten les bases per reconèixer diferents tipus de textos (narratiu, descriptiu, persuasiu, instructiu,...) i per ampliar i consolidar l'ortografia, el camp semàntic, la construcció de frases estructurades i amb concordances correctes, i l'adequació dels textos al seu propòsit comunicatiu, coherent i amb les idees ben relacionades.

LLEGIR

Objectius:

- Viure la lectura com a font de plaer i riquesa.
- Extreure eficaçment la informació que es necessita.

Com l'entendem:

- La lectura és un procés natural que ha d'esdevenir en un entorn ric i preparat.
- L'actitud de l'adult ha de ser de respecte: no avançar-se ni accelerar i confiar en les capacitats de l'infant.
- A totes les edats es preserva un temps diari dedicat a la lectura.

A nivell de centre es porta a terme el projecte de padrins lectors on infants de diferents edats es troben mensualment per compartir moments relacionats amb el món dels llibres i la lectura.

Treball per comunitats:

- Comunitats de petits

És l'adult el responsable d'aportar i utilitzar a l'aula diferents tipus de textos i formats com a font de plaer, riquesa i coneixement. Tindrem cura en l'elecció del conte o l'àlbum il·lustrat, defugint de versions clàssiques que fomenten estereotips o rols inadequats. Cal trobar un moment diari per a la lectura de contes. Amb els més grans de la comunitat se'ls ofereix la oportunitat d'endur-se a casa una maleta viatgera on hi ha diferents tipologies de lectures. Igualment estem immersos dins un programa de "Explica'm un conte" on la Bibliotecària del poble ve mensualment en format contacontes.

- Comunitat de mitjans i grans:

És el temps, especialment amb els mitjans d'adquirir l'aprenentatge de la lectura. Hi ha diferents espais on hi poden trobar lectures adaptades al seu nivell i interès on amb les entrades del centre relaxades es comença el dia o la tarda amb una estona de lectura.

La Bibliotecària del poble ve al centre amb els infants de 1r i 2n amb el projecte "llegir ens porta lluny" i ens cedeix una caixa amb diferents contes per fomentar la lectura de préstec a casa.

A les estones de llengua s'ofereix als infants els "llibres socialitzats" on es fa una lectura del llibre i un treball més profund d'aquest.

Amb totes les activitats relacionades, es pretén aconseguir treballar la lectura de diferents maneres: autònoma (individual), per parelles, en gran grup, escolta etc.

A grans es fa un treball de poesia, on amb el projecte de " Tallers de poesia" s'endinsen a aquesta tipologia.

- Comunitat de joves:

Es destina una hora de les matèries de català i castellà a la lectura. Aquesta hora està fraccionada en franges de 15 minuts diràries cada matí en què els joves fan lectura per gaudir, que significa que llegeixen allò que els agrada segons els seus interessos. Quan acaben han de fer un petit producte final relacionat amb aquella lectura que varia segons els cursos. Se'ls demana que com a mínim llegeixen en dues llengües diferents durant el curs i se'ls anima a llegir almenys un llibre en una de les dues llengües estrangeres impartides al centre que són l'anglès i el francès. També se'ls encoratja a llegir en la llengua d'origen. La professora ha de ser un model actiu per a l'alumnat i també porta la seva pròpia lectura.

A part, es fan lectures diverses i relacionades amb el curriculum en diferents unitats didàctiques de tots els cursos.

EXPLICAR I ESCOLTAR

Objectius:

- Fomentar la participació i la implicació com a forma d'exercir amb responsabilitat la ciutadania amb drets i deures.
- Tenir opinió, fomentar el pensament crític.
- Desenvolupar la capacitat de consens i crear cohesió de grup.

Com l'entenem:

- En la societat de la informació, comunicar es converteix en una de les competències bàsiques per al desenvolupament de les persones.

A totes les comunitats:

El treball a totes les comunitats es fomentem situacions en les que els infants han d'expressar i explicar als seus iguals. Les assemblees és un moment especial on tots els infants i joves expressen si així ho desitgen curiositats, interessos o anècdotes que han viscut dins o fora del centre. Ja de més grans, són temes que s'han preparat i han après, com per exemple passa amb les conferències , que és la preparació d'un tema per part d'un alumne/a, a partir del qual s'exposa a la resta de companys/es. En les diferents àrees, projectes o tasques que es porten a terme diàriament a l'escola, impliquen habilitats comunicatives.

6. ASPECTES METODOLÒGICS QUE ATENEN LES NECESSITATS SORGIDES DELS RESULTATS ACADÈMICS EN LLENGUA CASTELLANA I ESTRANGERA.

- A comunitat de petits, les activitats són només oral, algunes sessions amb la presència de la tutora a l'aula i d'altres només amb l'especialista i només amb mig grup. Es treballa sobretot el vocabulari a través de contes, cançons, jocs, vídeos... I, s'intenta que l'especialista parli només en anglès.
- A la comunitat de mitjans es prioritza la part oral sobretot als més petits amb la finalitat de desenvolupar l'expressió i comprensió oral dels alumnes, a més, s'anirà introduint, a nivell molt bàsic, l'escriptura de la llengua anglesa i castellana.
- A comunitat de grans, es desenvolupa la part d'expressió escrita i s'introdueix la llengua anglesa partir dels projectes propis. Pel que fa a la llengua castellana s'aprofita el projecte de medi. Fan un treball més aprofundit de la llengua

anglesa i la treballen des de tots els vessants: speaking, reading, listening and writing.

- A comunitat de joves s'introdueix el francès com a unitat didàctica a 2n d'ESO, es continua a 3r d'ESO amb la mateixa metodologia i s'ofereix a 4t D'ESO com a optativa de lliure elecció. Pel que fa a l'anglès, els seus aprenentatges es treballen a 1r d'ESO com a part integrada en alguns dels projectes i també en la pròpia matèria. Es fa a través de projectes a l'aula, i l'eix vertebrador són les 4 habilitats bàsiques: llegir, parlar, comprendre i escriure. També es fan activitats per tal que reconeixin el valor i la importància de saber-se comunicar en anglès en la societat actual i perquè posin en valor altres llengües i cultures que no són les seves pròpies..La llengua castellana, es treballa conjuntament amb la llengua catalana ja que per la seves similituds considerem que és bo aprofitar aprenentatges. Els objectius de la llengua castellana en aquesta etapa són consolidar aprenentatges significatius i rellevants per als adolescents i gaudir de la lectura en castellà, com a llengua que forma part del dia a dia de la nostra societat.
- Es manté i es fomenta un espai web potent, afavorint l'aprenentatge de la llengua anglesa i amb l'ús de les TIC
- El treball de conferències s'iniciarà a cada curs, en diferents idiomes (català, castellà i anglès).
- Es fomenta el contacte amb escoles o entitats de llengua anglesa, per garantir un aprenentatge significatiu.
- Es demanarà un auxiliar de conversa del departament.

7. ALTRES ASPECTES METODOLÒGICS A TENIR EN COMPTE:

- **L'alumnat nouvingut:** serà objecte d'una acollida personalitzada per part de la coordinadora lingüística i dels docents d'educació especial o orientadores pedagògiques. L'alumnat que desconeix les dues llengües oficials, s'atendrà en llengua catalana i assistirà també a les sessions de llengua castellana. En referència a la llengua estrangera, segons les necessitats de l'alumnat, es valorarà quan s'ha d'introduir.
- L'alumnat que s'expressa generalment en castellà, se'ls hi parlarà en català acompanyant-lo si cal amb gesticulacions o imatges, només en el cas d'extrema necessitat en els moments d'adaptació de l'alumnat nouvingut, es farà la traducció simultània en el seu idioma.
- Es preveu el treball conjunt en llengua catalana i castellana dels sabers, competències específiques, aspectes metodològics i criteris d'avaluació, així com la coordinació en el tractament de les estructures lingüístiques comunes, facilitant la transferència d'aprenentatge entre les llengües.
- Es tindrà cura en la utilització de la llengua oral o escrita per tal d'evitar l'ús sexista del llenguatge.
- Un cop a la setmana es farà una trobada amb membres de totes les comunitats agrupats en la comissió lingüística per tal d'establir uns objectius d'aprenentatge transversals, uns criteris de treballs i unes estratègies d'avaluació, que garanteixin una bona competència lingüística.

8. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

- Activitats i maletes pedagògiques programades pel Centre de Recursos Pedagògics d'Osona.
- Participació en concursos i certàmens literaris (Certamen de Poesia, Concurs el gust per la lectura, Sant Jordi i altres).
- Participació en xarxes de cooperació educativa.

9. LA COMUNICACIÓ INTERNA I LA RELACIÓ AMB

L'ENTORN

- El català, com a llengua pròpia de Catalunya, està present en totes les activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. És present a l'escola en tots els seus espais (rètols, murals, pòsters informatius...), tot s'escriu en llengua catalana i alumnat, mestres i les famílies, ho llegeixen i comprenen en aquesta llengua. A les famílies novingudes que els pugui costar d'entendre el català, se'ls ofereix una atenció personalitzada o la possibilitat d'un traductor.
- Les gestions administratives i els documents oficials de l'escola són en llengua catalana.
- La llengua catalana és la utilitzada en les comunicacions externes de l'escola amb institucions o empreses de l'entorn, tant en les comunicacions escrites com en les verbals. En els casos d'empreses o institucions de fora de Catalunya, s'utilitza la llengua castellana o anglesa.

**Aquest projecte lingüístic ha estat aprovat en la sessió del Consell Escolar de
centre del dia 10 de maig de 2023**

I perquè així consti en dono fe,

Bibiana Cotrina Casas

La Directora del centre